

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол №4 від 05.04.2016 р.

Голова приймальної комісії

В.О.Огнев'юк

Програма
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОС: "Магістр"

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 філологія (спеціалізація: «мова і література (німецька)»)

На базі: ОКР "Бакалавр", здобутий за іншою спеціальністю

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 11 від 11.03.16

Завідувач І.Р.Буніятова

Київ 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне випробування з німецької філології **проводиться в усній формі** індивідуально для кожного абітурієнта, його хід фіксується та результати записуються у протоколі. Спілкування під час випробування проводиться **німецькою мовою**.

Лінгвістична підготовка філологів в університеті включає мовний і мовленнєвий компоненти, які розглядаються як взаємопов'язані і взаємообумовлені аспекти іншомовної комунікації. Під час вступного випробування перевіряється рівень оволодіння мовною (лінгвістичною) і мовленнєвою (комунікативною) компетенціями абітурієнта.

Відповідно чітко виокремлюються дві позиції – *знання мови* як системи (власне про мову), мовних одиниць та їх функцій в іншомовній комунікації, та *володіння мовою* як здатність спілкування, вираження думки та уміння здійснювати усі види мовленнєвої діяльності.

Враховуючи особливості філологічної підготовки в університеті, вступне випробування до магістратури ґрунтується на теоретичній та практичній попередніх складових і передбачає визначення у вступників достатньо високого рівня лінгвістичних знань, сформованості мовних навичок, практичного володіння усним і писемним мовленням (на рівні C1 за шкалою Ради Європи), що засвідчує готовність вступників до здобуття освітнього ступеня „Магістр”.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Особи, які вступають до магістратури, повинні володіти комплексом іншомовних знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення магістерського дослідження.

Під час вступного іспиту з німецької філології вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння німецькою мовою, уміння розкривати сутність поставленої проблеми, вільно і спонтанно виражати думки засобами іноземної мови;
- вміння аналізувати та інтерпретувати лінгвістичні явища й факти;
- уміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності і деталізованості, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності;
- гнучке використання німецької мови в контексті проблемно-комунікативної ситуації навчально-академічного та професійного характеру;
- багатий лексичний запас німецької мови, вільне використання лексики та філологічної термінології, сформованість граматичної компетенції.

Німецькомовна **комунікативна компетенція** студентів перевіряється у межах **тематики**, що передбачена програмами базових практичних дисциплін німецької мови (освітньо-кваліфікаційний рівень „бакалавр”), а саме:

Sprachthemen (розмовні теми)

1. Gesunde Lebensweise heute. Здоровий спосіб життя сьогодні.
2. Gesunde Ernährung in meinem Leben. Здорове харчування у нашому житті.
3. Alternative Heilmethoden in der Welt. Альтернативна медицина світу.
4. Sport in unserem Leben. Спорт у нашому житті.
5. Vorteile und Nachteile des Studiums im Ausland. Переваги та недоліки навчання за кордоном.
6. Meine Tipps für Prüfungsvorbereitung. Мої поради з підготовки до іспитів.
7. Weiterbildung in Deutschland und in der Ukraine. Подальша освіта у Німеччині та Україні.
8. Probleme der Hochschulausbildung in der Ukraine. Проблеми вищої освіти в Україні.
9. Duales Ausbildungssystem in Deutschland: Vorteile und Nachteile. Дуальна система освіти у Німеччині.
10. Das System der Schulausbildung in Deutschland. Система шкільної освіти Німеччини.
11. Toleranz in unserem Leben. Толерантність у нашму житті.
12. Engagement der deutschen und ukrainischen Jugend. Соціальне залучення німецької та української молоді.
13. Meine Emotionen und Gefühle. Мої емоції та почуття.
14. Der Lebenssinn der heutigen Menschen. Сенс життя сучасної людини.
15. Internetkonsum heute. Vorteile und Nachteile. Споживання інтернету сьогодні: переваги та недоліки.
16. Feste in Deutschland – religiöse und offizielle. Свята Німеччини: релігійні та офіційні.
17. Der Beruf des Lehrers. Професія вчителя.
18. Generationskonflikte: meine eigene Erfahrung. Конфлікт між поколіннями: з мого власного досвіду.
19. Meine Zeitverteilung pro Woche. Мій розподіл часу на тиждень.
20. Probleme der Beziehungen in Deutschland. Проблеми людських стосунків у Німеччині.
21. Meine zukünftige Arbeit. Моя майбутня професія.
22. Mein Lebensstil: Kolibri oder Schnecke? Мій стиль життя: колібри або равлик?
23. Sind die berufstätigen Frauen die besseren Mütter? Чи є працюючі жінки гарними матеріми?
24. Wie sieht Erziehung in Ihrem Heimatland und in Ihrer Familie aus? Як виглядає система виховання на моїй Батьківщині та у моїй родині.
25. Deutsche Gesellschaft – tolerant und offen. Суспільство Німеччини – відкрите та толерантне.
26. Singles auf Zeit. Проблема людської самотності.
27. Meine Heimat Ukraine. Моя Батьківщина Україна.
28. Ihr Lieblingswerk des deutschen Schriftstellers. Мій улюблений німецький письменник та його твори.
29. Auslandserfahrung. Досвід перебування за кордоном.

30. Die Besonderheiten der deutschen Küche. Особливості німецької кухні.

Перевірка знань з **німецької філології** ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр”, зокрема теоретична фонетика, теоретична та практична граматики, лексикологія німецької мови, порівняльна типологія німецької та української мов та стилістика німецької мови.

Теоретична фонетика німецької мови **Theoretische Phonetik der deutschen Sprache**

1. Vokal- und Konsonantensystem im Deutschen. Система голосних та приголосних звуків у німецькій мові.
2. Silbenstruktur im Deutschen: Silbenarten und Silbenbildung, Strukturierung der Silbe. Складова структура німецької мови: види складів, складотворення. Структуризація складів.
3. Der deutsche Wortakzent: Arten, Grade und Funktionen im Deutschen. Види, характеристика та функції акцентування слів у німецькій мові.
4. Die Modifikation der Laute im Redefluss: Reduktion; Assimilation; Akkomodation; Lautwechsel; Elision. Звукові модифікації німецької мови: асиміляція, акомодация, звукозміна, елізія.
5. Intonationssystem im Deutschen. Komponenten der Intonation: Melodieverläufe, Satzakzent, Sprechtempo und Rhythmus. Система інтонації у німецькій мові. Компоненти інтонації: інтонування, паузація речень, темп та ритм.

Теоретична граматики німецької мови **Theoretische Grammatik der deutschen Sprache**

1. Артикль. Форми, функції та вживання в німецькій мові. Artikel. Formen, Funktionen und Gebrauch im Deutschen.
2. Іменник. Відміни іменників. Deklinationen der Substantive.
3. Прикметник. Відмінювання прикметників. Adjektiv. Deklinationen der Adjektive. Ступені порівняння прикметників. Komparation der Adjektive im Deutschen.
4. Займенник. Види та відмінювання займенників. Pronomen. Typen und Deklinieren der Pronomen.
5. Прийменник. Види прийменників. Präpositionen. Typen der Präpositionen.
6. Система часових форм дієслова. Das System der Zeitformen im Deutschen: Präsens, Perfekt, Imperfekt, Plusquamperfekt, Futur I.
7. Форми та вживання дієслів німецької мови у пасивному стані. Formen und Gebrauch der Passivkonstruktionen im Deutschen.
8. Умовний спосіб дієслів. Творення та вживання. Konjunktiv. Formen und Benutzung in der deutschen Sprache.
9. Просте речення. Типи речень. Порядок слів у простому реченні. Der einfache Satz: Aussagesatz, Fragesatz, Aufforderungssatz. Stellung der Nebenglieder des Satzes.

10. Складне речення. Складнопідрядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzgefüge. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache.

Лексикологія німецької мови **Lexikologie der deutschen Sprache**

1. Das Wesen und die Funktionen der Archaismen, Historismen und Neologismen. Сутність та функції архаїзмів, історизмів та неологізмів.
2. Entlehnung. Wege der Entlehnungen. Запозичення. Шляхи запозичень.
3. Das Wesen und die Funktionen der Metaphern. Сутність та функції метафори.
4. Das Wesen und die Funktionen der Hyperbel und Litotes. Сутність та функції гіпербол та літот.
5. Territoriale Differenzierung der deutschen Sprache. Територіальна диференціація німецької мови.

Стилістика німецької мови **Stilistik der deutschen Sprache**

1. Die Funktionalstile im Deutschen: Der Stil der Amtssprache und seine Besonderheiten. Функціональні стилі німецької мови: офіційно-діловий стиль та його особливості.
2. Die Funktionalstile im Deutschen: Stil der Sprache der Wissenschaft und seine Besonderheiten. Функціональні стилі німецької мови: науковий стиль та його особливості.
3. Die Funktionalstile im Deutschen: Der Zeitungsstil und seine Merkmale. Функціональні стилі німецької мови: публіцистичний стиль та його особливості.
4. Die Funktionalstile im Deutschen: Der Stil der Umgangssprache und seine Merkmale. Функціональні стилі німецької мови: розмовний стиль та його особливості.
5. Die Funktionalstile im Deutschen: Der Stil der schönen Literatur im Deutschen und seine Charakteristik. Функціональні стилі німецької мови: стиль художньої літератури та його особливості.

Порівняльна типологія німецької та української мов **Vergleichende Typologie der deutschen und ukrainischen Sprachen**

1. Das Verb. Semantisch-strukturelle Klassen der Verben im Deutschen und im Ukrainischen. Дієслово. Семантично-структурні класи дієслів в німецькій та українській мовах.
2. Vergleichende Charakteristik der Kategorien des Verbs im Deutschen und im Ukrainischen. Kategorie der Person. Kategorie des Numerus. Kategorie des Tempus. Kategorie des Modus. Kategorie des Genus. Порівняльна характеристика категорій дієслова в німецькій та українській мовах.

Категорія особи. Категорія числа. Категорія часу. Категорія способу дії. Категорія стану.

3. Vergleichende Charakteristik der Kategorien des Substantivs im Deutschen und im Ukrainischen. Kategorie des Genus. Kategorie des Numerus. Kategorie des Kasus. Kategorie der Bestimmtheit /Unbestimmtheit. Порівняльна характеристика категорій іменника в німецькій та українській мовах. Категорія роду. Категорія числа. Категорія відмінка. Категорія означеності/неозначеності.
4. Vergleichende Charakteristik der Kategorien des Adjektivs im Deutschen und im Ukrainischen. Порівняльна характеристика категорій прикметника в німецькій та українській мовах. Semantische Klassifikation der Adjektive. Kategorien des Genus, des Numerus, des Kasus. Steigerungsstufen der qualitativen Adjektive. Семантична класифікація прикметників. Граматичні категорії роду, числа та відмінку. Ступені порівняння якісних прикметників.
5. Vergleichende Charakteristik der Kategorien des Pronomens im Deutschen und im Ukrainischen. Personalpronomen, Possessivpronomen, Reflexivpronomen, Reziprokpronomen, Relativpronomen, Interrogativpronomen, Demonstrativpronomen, Indefinitpronomen, Negativpronomen, unpersönliches Pronomen, Attributpronomen. Порівняльна характеристика категорій займенника в німецькій та українській мовах. Особові, присвійні, зворотні, взаємні, відносні, питальні, вказівні, неозначені, заперечні, безособові займенники, прикметникові займенники в українській мові.

Повний перелік питань усіх екзаменаційних білетів містить таке співвідношення 50% - розмовна тематика, 50% - питання теоретичного циклу.

Відповідь на питання включає визначення основних термінів, їх пояснення та підкріплення відповідними прикладами. Повна відповідь включає також відповіді на додаткові питання членів комісії. Зайва інформація, що не є відповіддю на питання, не впливає на якість відповіді і не включається до оцінки.

СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Програма вступного випробування з німецької мови передбачає визначення рівня практичних та теоретичних мовних знань, умінь і навичок, вміння визначати мовні явища, здійснювати їхній лінгвістичний аналіз, коректно інтерпретувати їх з урахуванням особливостей мовної системи німецької мови.

Вступник повинен сформулювати основну ідею, розкрити суть поставленої проблеми, описати основні підходи, класифікації, принципи і

підходи до визначення і вивчення вказаного мовного явища. Оцінюється уміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності, вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності, грамотне вживання термінології, гнучке використання лексико-граматичного матеріалу.

Вступне випробування з німецької філології відбувається на основі завдань, які абітурієнт отримує на окремій картці з номером. **Картка містить два завдання (№ 1 – бесіда за запропонованою тематикою; № 2 – розкриття питання теоретичного характеру),** формулювання яких є поширеним, уточненим і конкретним, надруковані німецькою мовою.

Відповідаючи на перше питання, вступник повинен виявити ґрунтовну обізнаність щодо запропонованої теми та висловити власні думки, умовиводи й переконання із зазначеної проблеми.

Під час відповіді на друге питання вступник повинен дати **детальне роз'яснення** усіх термінів і понять, які вказані на картці та підкріпити власну відповідь адекватними прикладами та ілюстраціями мовного явища у необхідних контекстах.

Екзаменаційна комісія фіксує помилки й неточності у відповіді вступника та заносить їх до протоколу відповіді. Після закінчення відповіді **екзаменатори задають питання** з поставленої проблематики. Питання комісії можуть бути спрямовані на уточнення, поширення, деталізацію та ілюстрацію того лінгвістичного явища, яке вказане у картці вступника і/або спричинене його висловлюваннями.

Процедура вступного випробовування

Вступне випробування відбувається індивідуально з кожним вступником та триває не більше 20 хвилин на одну особу. Для підготовки до відповіді вступник має 10 хвилин. Одночасно в аудиторії, де проходить випробовування, може знаходитися не більше двох вступників.

Вступник заходить в аудиторію, де відбувається випробовування, залишивши власні речі (верхній одяг, сумку, парасольку, тощо) у гардеробі або на окремому місці. Там само знаходяться будь-які пристрої та носії інформації (під час іспиту вони залишаються вимкненими). При собі вступник має ручку з синім або чорним чорнилом.

Комісія надає вступнику білет та листок для нотаток, які повертаються до комісії після відповіді. Листок для відповідей використовується на власний розсуд вступника і його наповнення не впливає на оцінку.

Під час підготовки до відповіді не можна користуватися сторонніми джерелами інформації.

Під час відповіді вступник спілкується з членами комісії, відповідає на додаткові питання німецькою мовою.

Комісія не висловлює оціночних суджень під час відповіді, не надає правильних відповідей і не коригує відповідь вступника. Комісія нотує усі помилки та зауваження в індивідуальний протокол.

Оцінка за іспит виставляється колегіально на основі заповнених

№	Оцінка	Кількість балів	Критерії
---	--------	-----------------	----------

протоколів, як середнє арифметичне з округленням на користь вступника.

Зразок завдання

№ 10

1. Engagement der deutschen und ukrainischen Jugend.
2. Die Funktionalstile im Deutschen: Der Stil der Amtssprache und seine Besonderheiten.

Під час оцінювання комісія враховує загальну мовленнєву компетенцію вступника, комунікативні навички та вміння спілкуватися іноземною мовою. Оцінка містить два компоненти – зміст і форму. Зміст включає правильність визначень, пояснень і прикладів до заданого явища, форма включає показники іншомовної грамотності (лексика, граматики, вимова, наголос, інтонація).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Екзаменаційна комісія фіксує переваги і недоліки відповіді вступника в індивідуальний протокол, зважаючи на зміст і форму відповіді. По закінченні випробовування кожен член комісії вираховує підсумковий бал, та виносить колегіальне рішення про остаточну оцінку на підставі таких критеріїв та вимог:

1	Склав	60-100	Ставиться студентіві, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.
2	Не склав	1-59	Ставиться студентіві, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Практика усного та писемного мовлення

1. Євгененко Д.А. Практична грамати́ка німецької мови: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 456с.
2. Паремская Д. А. Немецкая грамматика (немецкий язык): Учеб.пособие. – Мн.: Выш. шк., 1999. – 390с.
3. Соколова Н. Б. Справочник по грамматике немецкого языка: Учеб. пособие. – М.: Просвещение, 1999. – 544с.
4. Lehrbuch Auf neuen Wegen. Deutsch als Fremdsprache f?r Mittelstufe und Oberstufe. - München.: Max Hueber Verlag, 2006. – S. 259.
5. Herzog A. Deutsche idiomatische Wendungen für Ausländer: Eine Auswahl mit Beispiele. – VEB Verlag Enzyklopädie Leipzig, 1983. – S. 175.
6. Kurze Deutsche Grammatik. S. GIRDENIENE, V. VAITEKUNIENE: Mokymo priemone I kurso studentams germanistams, VILNIAUS PEDAGOGINIS UNIVERSITETAS. - 2001, S- 124.
7. Lest Deutsch gern! (Читайте німецькою із задоволенням!): Навчальний посібник./ Уклад. О.В.Зюнькіна. – К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2004. – 112 с.

Теоретична фонетика німецької мови

1. Стериополо О.І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. - 320 с.
2. Wladimir Popow, Übung macht den Meister (Lehrwerk in Deutscher Phonetik), TULA, 2006. – 202 с.
3. Beate Rues, Beate Redecker und Uta Wallraff Phonetische Transkription des Deutschen 2009 · Narr Francke Attempto Verlag GmbH + Co. KG Dischingerweg 5 · D-72070 Tübingen.

Порівняльна типологія німецької та української мов

1. Лалаян Н.С., Подвойська О.В. Порівняльна грамати́ка німецької та української мов. Vergleichende Grammatik der deutschen und der ukrainischen Sprache [нім.] Навчальний посібник для ВНЗ. – Вінниця: Нова книга., 2013
2. Тимченко Є.П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006.– 240с.
3. Абрамов Б.А. Сопоставительная типология немецкого и русского языков. - М., 2001.
4. Левицкий А.Э., Славова Л.Л. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков. - Издательство: Освита Украины, 2009.

Теоретична грамати́ка німецької мови

1. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Б.А. Абрамов; под ред. Н.Н. Семенюк, О.А. Радченко, Л.И. Гришасовой. - М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. - 286

с.

2. Гузар І.Ю. Граматика сучасної німецької мови (Морфологія). Підручник для факультетів і відділів іноземних мов університетів та педагогічних інститутів (німецькою мовою). – «Радянська школа», 1956, - 147 с.
3. Herzog A. Deutsche idiomatische Wendungen für Ausländer: Eine Auswahl mit Beispiele. – VEB Verlag enzyklopädie Leipzig, 1983. – S. 175.
4. Kurze Deutsche Grammatik. S. GIRDENIENE, V. VAITEKUNIENE: Mokymo priemone I kurso studentams germanistams, VILNIAUS PEDAGOGINIS UNIVERSITETAS. - 2001, S- 124.
5. Walter Jung. Grammatik der deutsche Sprache. – VEB Bibliographische Institut Leipzig. – 1968. – S.518.

Лексикологія німецької мови

1. Лексикология немецкого языка: Учебно-методическое пособие / Сост. С.М.Хантимиров. – Уфа: Изд-во БГПУ, 2002. – 12с.
2. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови. Lexikologie der deutschen Sprache: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 416 с.
3. Солдатова С. М., Ковбасюк Л. А., Романова Н. В., Хмельковська С. В., Богдан А. М., Хаустович М. В., Гоштанар І. В., Діденко Н. В., Ізмайлова О. А., Ординська О. О. Навчальний посібник з німецької мови для студентів спеціальності «ПМСО. Мова та література (німецька)» екстернатної форми навчання. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – 188 с.
4. Солодилова И.А. Лексикология немецкого языка: Учебное пособие для студентов III курса - Оренбург: ГОУ ОГУ, 2004. – 114с.
5. Lexikologie der deutschen Sprache (Deutsch als zweites Fach)Vortragskurs: L.P.Witališ, B.W.Maksymčuk, W.T.Sulym Nationale Iwan-Franko-Universität Lwiw, Lehrstuhl für Deutsche Philologie, Lwiw – 2005.

Стилістика німецької мови

1. Die Stilistik und ihre Nachbardisziplinen. Stilistik der deutschen Sprache, Lehrmittel für die Studenten der deutschen Philologie, Dr. Dale Elena Novotny, Lehrstuhl für die deutsche Philologie, Klaipeda Universität, 2008.S. 4-5.
2. Funktionalstile. Stilistik der deutschen Sprache, Lehrmittel für die Studenten der deutschen Philologie, Dr. Dale Elena Novotny, Lehrstuhl für die deutsche Philologie, Klaipeda Universität, 2008.S.6-13.
3. Stilmittel des Wortschatzes. Stilfärbung. Stilistik der deutschen Sprache, Lehrmittel für die Studenten der deutschen Philologie, Dr. Dale Elena Novotny, Lehrstuhl für die deutsche Philologie, Klaipeda Universität, 2008.S. 14-16.
4. Bernard Slowinski: Deutsche Stilistik. Beobachtungen zur Sprachverwendung und Sprachgestaltung im Deutschen, Fischer Taschenbuch Verlag. 2009. – S.34
5. Duden Bd. 2. Stilwörterbuch der deutschen Sprache. – Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich, 1988

6. Fleischer W., Michel G. Stilistik der Deutschen Gegenwartssprache. – Leipzig, 1991. – 420 S
7. Göttert K. H., Jungen O. Einführung in die Stilistik. Wilhelm Fink-Verlag: München, 2003.
8. Riesel E. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. Prosvescenija: Moskau, 1959.